

"Çatı"dan Önce Zemin Etüdü: Türkiye Solundan Kürt Sağına Kürt Dinamiğinin Dönüşümü

İçeriği Yazan: [Vedat KOÇAL](#) [1] Zaman: Paz, 06/11/2011 - 22:48

"Tüm toplumsal yaşam, özünde pratiktir. Teoriyi gizemciliğe saptıran bütün gizemler,

akılcı çözümlerini insan pratiğinde ve bu pratiğin anlaşılmasında bulurlar." (Marx, Feuerbach Üzerine Tezler, 8. tez)

BDP'nin desteklediği, doğrusu oluşturduğu "emek-demokrasi özgürlük bloku" listesinden Meclis'e giren Altan Tan'ın "şeriata gidelim" önerisi ve "Sosyalist" kartviziti, Milletvekili kartvizitinden önce gelen Sırrı Süreyya Önder'in Said Nursi ve Risale-i Nur övgüsü, BDP'den yana "sol beklentiler" içinde olanları şaşırttı. (1)

Tan'ın şeriat çağrısının ve Önder'in tarikat-cemaat övgülerinin, listesinden Meclis'e girdikleri blokun

adındaki "emek-demokrasi-özgürlük" söylemleri ile ilgisi ayrı bir tartışma konusu olarak bu yazının temasına dahil değildir; Tan'ın ve Önder'in bu sözlerini önemli ve bu yazıya argüman kılan nedenlerden ilki, geleneksel Kürt siyasetinin, '80 öncesi sol ve sonrası ulusalcı politik köklerinin baskısı altından kurtulmaya başladığını ve sağa doğru geniş bir açılımla çeşitlenmeye başladığını gösteriyor olmasıdır. Bu çeşitleniş, ve özellikle bir simge olarak Tan'ın BDP listesinden Meclis'e girişi, PKK'nın ağırlıkla şiddet politikası ile kurup bugüne dek yürüttüğü, geleneksel otoriter çizgisinin, Kürt siyaseti üstündeki denetim gücünü, belirleyiciliğini yitirmişliği bir yana, onun değişimine, dönüşümüne boyun eğdiğinin duyurusudur. Nitekim, BDP'nin, 12 Haziran 2011 genel seçimlerine ön hazırlığı anlamına gelen "sivil itaatsizlik" eylemlerinin ağırlık merkezini Cuma namazı, cami gibi dinsel öğelerin üstüne kuruşu, diğer yandan Şeyh Sait anmasına daha sık başvurur olması, Kürt siyasetinin artık türdeş bir ideolojik uyumun değil, ama farklılıklardan öte derin zıtlıklar içeren bir siyasal çeşitliliğin "çatı partisi" durumuna geldiğini göstermesi bakımından çok anlamlı örneklerdir.

Kürt siyasetinin, TİP yıllarından bugüne önemli adlarından İbrahim Güçlü, bu durumu şu sözlerle saptıyor:

"Sol Kürtlere göre bir yol değil. Kürtler için geniş katılımcı bir yapı lazım. Kürtler dindardır; buna dikkat edilmeli. Temel mesele Kürtlerin hak ve talepleri olmalı. İdeolojiler ön plana çıkmamalı." (2)

Aynı öneri, yine TİP yöneticilerinden, '80 öncesindeki Diyarbakır Belediye Başkanlığı ile tanınmış, Kürt siyasetinin simge adlarından Mehdi Zana tarafından da, neredeyse bir kalıp cümlelerle dillendirilmiştir:

"Kürtler için artık ideolojiler olmamalı. Onlar da Kürtleri kullanmasın. Kürtler de kendi haklarını ve taleplerini yerine getiren bütün siyasi akımlar içinde yer alabilirler. Mesele burada Kürtlük olmalı." (2)

Kürt siyasal temsiline BDP öncesi isimlerinden Halkın Emek Partisi (HEP) Genel Başkanı Feridun Yazar'ın şu sözleri de Güçlü'nün ve Zana'nın önerileri ile aynı yerde buluşuyor:

"Türkiye İşçi Partisi'nden bu yana Kürtlerle bir uyum kurulamadı. Kürtlerin muhafazakâr ve dinî yanları hep unutuldu. Aynı zamanda sosyolojik yapı da göz ardı edildi. Aşiretler ve tarikatlarla da bir bütünlük sağlanamadı. Bu yüzden DTP'nin çizgisi hiçbir zaman barajı aşamadı. Aşacak gibi da gözüküyor. DTP sol bir anlayışla ortaya çıktı. Benim yöneticisi olduğum HEP'te kendi için tartışma yaşadık. Parti Sosyalist mi, Marksist mi yoksa sosyal demokrat mı olsun diye. Bu tartışma hâlâ devam ediyor. Kürtler artık bu kavramlardan kurtulmak istiyor ve daha kapsayıcı arıyorlar." (2)

Kürt siyasetindeki başkalaşmayı, doğrusu solu tasfiyeye dönük değişimi dillendiren çoğaltmak olanaklı; ancak bu kadarı, sözü edilen adların Kürt siyasetinin geçmişindeki yeri belirleyici önemine bağlı olarak yeterli; hem de daha fazlası bu yazının konusu değil. B yapmaya çalıştığımız şey, Kürt siyasetindeki dönüşümün eleştirisi değil, altyapısal kaynaklar bir tahlil denemesidir.

Nitekim, Altan Tan'ın ve Sırrı Süreyya Önder'in girişe aldığımız sözlerinin de burada anılma nedeni, bir birleşim kümesi olarak BDP'nin simgelediği Kürt siyasetinin, Güçlü'nün, Zana Yazar'ın sözleriyle işaret edilen anlayışla geliştirdiği, Sol'la, Sosyalizm'le negatif ilişkisine g kanıt oluşturmalarıdır.

Bu

yazıya

eklediğimiz,

ve BDP'nin sanal adresinde yayınlanan programında yapılan bir taramada, bir tek "Sosyalizm" sözcüğüne rastlanmayışını gösteren resim, aslında bu konuda yeterince fikir vericidir; bununla birlikte, BDP'nin üstünde durduğu politik zeminin, neden-sonuç ilişkisi içindeki varlık kaynaklarını anlamak için, süreci öncesi ve sonrasıyla bir kez daha anımsamakta yarar var.

Türkiye sol tarihinin, '80'lerin ortalarına dek ulaşan süreci boyunca, ileri bir unsur olarak Kürt dinamiğinin varlığından, genel onayla söz edilir. '60'lardaki TİP siyaseti ve O'nun "Doğu mitingleri" pratiği, Kürt dinamiğinin Türkiye solu içindeki yerini en belirgin biçimde ve düzeyde ifade ettiği doruk noktası olmuştur. O kadar ki, milliyetçi eğilimleri belirgin Milli Demokratik Devrim- Yön çizgisi bile, yükselen Kürt dinamiğini görmezden gelmemiş, Türkiye siyasal tarihi boyunca Kürt siyasetine meşruiyet yükleyen ilk politik akım olmuştur.

'70'li yıllar boyunca Türkiye halkının bütününe koşut olarak politikleşen Kürt gençlerinin, en bilineni Diyarbakir cezaevi olmak üzere, 12 Eylül faşizminin zindanlarında yaşadıkları faşist yıldırı politikaları, 12 Mart'ın hemen öncesinde girilen ve sonrasında PKK'nın ilk çekirdeğini de oluşturan ddko deneyimleri ile başlayıp, Kürt siyasetinin Türkiye Sosyalizmi'nden kopuş sürecini tamamlanışa götüren etkenlerden biri olsa da, '80'lere damgasını vuracak olan Kürt dinamiğinin ana kaynaklarından birini oluşturmıştır.

Daha sonra ise, 24 Ocak'la başlayan Özalizm'in bölgeyi iyice gerileten eşitsiz kapitalist gelişim politikaları, ayrılıkçı terörizmin de katkısı ile iyice derinleşmiş, tarımsal işgücünün niteliksizleşmesinden doğan yoksullaşma ile köy yakma gibi baskıcı uygulamalardan kaynaklanan güvenlik kaygılarının birlikte neden olduğu göç dalgasının, kent çeperlerinde yarattığı yığınsal proleterleşme, Kürt kökeni çevresindeki '60'lardan gelen sol potansiyeli daha da yükselten, yaygınlaştıran bir etkene dönüşmüştür.

Sonuçta, '80'lerin sonu ve '90'ların başı boyunca yükselişinin yarattığı kitlesel rüzgarı arkasına almaya çalışan SHP-CHP politikalarıyla, merkezi sistem tarafından da kabul edildiği görülen Kürt siyasetinin varlık kaynağı, birbirini doğrudan besleyerek biriken bu süreçlerin toplamı ve sürekliliğidir.

Ne var ki, Kürt dinamiğinin, Tarık Ziya Ekinci, Mehdi Zana, Kemal Burkay gibi Sosyalist öznelerini üreten TİP yıllarından başlayıp yukarıda özetlenen süreçlerden geçerek edindiği ve pkk'nin çıkış dönemlerindeki Marksist-Leninist söylemlerine dek varan sola yatık siyasi duruşu, '90'ların başından itibaren, yani Körfez savaşlarını milat alarak, çıkış ve yükseliş odağının tersine, sağa doğru dönüşme eğilimine girmiştir.

Bu tersine evrilmenin temel nedeni, öncelikle Kürt coğrafyasındaki sermaye birikiminin ve göçün belirleyiciliği ile ortaya çıkan sınıfsal gelişme, yani kırsal köylülüğün, kentli orta sınıflaşmaya ilerleyen dönüşümüdür.

Kürt siyasetinin evriminin altında yatan, ve köylülükten kent burjuvazisine ilerleyen bu sınıfsal dönüşümü yaratan en önemli etki gücü, kuşkusuz göçtür. Cumhuriyet'in ilk yıllarından başlayıp bugüne, gerek devlet kapitalizmi, gerekse sonraki liberal serbest piyasa dönemleri boyunca kapitalist gelişmenin, ülkenin diğer yöreleri ile karşılaştırmada bölge adına eşitsiz, dolayısıyla yoksulluğu artırıcı etkisi, kırsal nüfusun kitleler halinde kent kıyılarına göçünün asli nedenidir. Ve devamında kirli savaş yıllarının, can-mal kaybı üreten yıkıcı baskısı, göç tufanını büyüten ikincil kaynak olagelmıştır.

Diğer yandan, kirli savaş yılları boyunca, başta güvenlik gerekçeli koruculuk uygulamasının, ve sonra GAP gibi, tarımsal desteklemelerin finansmanı adıyla, bölgesel toplumsal yapının egemenleri olan aşiretlere aktarılan kamu fonları, hem bölgesel sermaye birikiminin temel kaynaklarından biri olarak, hem de sermayedarlaşan toprak ağalarının ellerindeki tarımsal işleme yöntemini ilkel el aletlerinden, traktörlü-biçerdöverli mekanizasyona taşımaları sonucu gelişen vasıfsız-mülksüz işçiliğin niteliksizleşmesi-yoksullaşması süreçlerinin, yani kitlesel göçlerin temel kaynağı olarak, köylülüğü dönüştüren etkideki önemli paylardan birine sahiptir.

Uluslararası uyuşturucu ekonomisinin, İç Asya'daki üretim kaynaklarından, Avrupa tüketim sahasına varan dolaşım güzergahı üstündeki konumu ile bölge piyasasının dolaşımına giren kara para, yöresel

sermaye birikiminin en önemli kaynaklarından biri olmaya, bugün de devam etmektedir.

Körfez savaşları sonrasında, küresel güçlerin Saddam yönetimine karşı uyguladıkları 36.paralel sınırı ile yönetsel, ve dolayısıyla ekonomik bakımdan Irak merkezi yönetiminden koparılan Kuzey Irak'ın bütün bir ekonomik yaşamı, Türkiye ile ticarete dayandırılmıştır. Yirmi yıldan bu yana, Kuzey Irak petrol kaynaklarını, yasal veya yasa dışı "tanker-kamyon" ticareti yoluyla Türkiye piyasasına sunan ve Kuzey Irak coğrafyasının perakende tüketiminin hemen tümünü Türkiye'den karşılayan karşılıklı sınır ticareti, ve sonra, özellikle bölgesel müteahhitlik hizmetlerinin, Kuzey Irak inşaat sektöründeki ağırlığı ile yarattığı yatırım ve istihdam dolaşımı, bölgeler arası, doğrusu "bölgeleri birleştiren" ekonomik ilişkileri yatay ve dikey olarak büyötmektedir.

Özellikle inşaat sektörünün sermaye ve istihdam kaynağının ağırlık merkezini oluşturan sermaye ihracı karşısında, Kürt sorununun odağında durduğunu düşündüğü bölgesel işsizliğe geniş çaplı bir çözüm alanı elde etmiş olan Türkiye devleti ile, Saddam sonrası yeniden yapılanmasını ve devletleşme sürecinin imarını, bölgenin aktif sermayesi ve onun vasıfsız köylülüğünden topladığı ucuz işçiliği ile yürütme olanağı sağlayan Kuzey Irak federe yönetimi arasında bir çıkar birliği, uzlaşısı olduğu açıktır.

Böylece, "bağımsız Kürt devleti" metaforu üstündeki "uzlaşmaz çelişki", görüntüsü de ikna ediciliğini artık yitirmektedir. Bu durum, gerek Türk, gerekse Kürt eksenli tartışmaların odağında yer bulan Barzaniciliğin Kürt siyasetindeki merkeziliği iddiasını da, aynı biçimde görüntüde bırakmaktadır; bölgesindeki bu verili ekonomik durum, Barzani yönetiminin kendisinin bile, Türkiye'yi merkeze aldığını gösteriyor.

Özellikle Gaziantep, son yirmi yıl içindeki gelişimi ile, sınır ötesi ticaretinin yarattığı bir endüstri-ticaret alanı olarak bölgedeki sermaye birikiminin en belirgin göstergesi durumundadır.

Diğer yandan, bölgesel yerleşim dokusunun, gerek ticari gerek konutsal mimari bakımından, lüks tüketimin çarpıcı boyutlara ulaştığı Diyarbakır kent merkezi örneğinde olduğu gibi, açıkça gözlenen kapitalist kentsel dönüşüm, bölgedeki sermaye birikimini işaret eden bir başka örneklem alanıdır.

Bununla birlikte, Diyarbakır'da yapılan araştırmalardan elde edilen istatistik veriler, lüks tüketim eğiliminin nitel yükselişine karşın, yoksullaşmanın da göç merkezli olarak katlanarak artan bir nicelikle yaygınlaştığını ortaya koyuyor. Böylece, zenginleşmenin dikey, yoksullaşmanın yatay artışına ilişkin görsel izlenimlerle bile rahatlıkla anlaşılan sınıfsal çelişkinin, bu yükselişine ilişkin basit verilerin ortaya koyduğu, kapitalizmin bölgede yerleşme sürecini tamamlamakta olduğudur.

Bölgenin, gerek coğrafi ve iklimsel, gerekse güvenlik koşulları bakımından görece yeterli çekiciliği henüz elde edemeyişinin, yerel sermayeyi, ticari ve özellikle taşınmaz yatırımlarını metropol kentlerine taşımaya itmesiyle, bölgenin yarattığı para ulusal dolaşıma katılmakta, böylece, yerel sermaye ulusal ekonomi ile bütünleşmektedir. Kürt siyasetinin duayen adlarından Tarık Ziya Ekinci, Özalizm'den ve PKK'dan çok önce, daha 1965 yılında, bu durumu saptamıştı:

"Doğulu ağaların ve sömürücü sermaye çevrelerinin, halkı sömürerek topladıkları zenginlikleri batı illerimize aktarmaları, doğunun geri kalmışlığının bir diğer sebebidir. Gerçekten pek çok doğulu ağa, kazandıklarını İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlere götürüp orada iş tutarlar; ev apartman yaparlar."
(3)

Demek ki, bölgenin eşitsiz kapitalist kalkınma politikalarının sonucu geri kalmışlığı, egemen sermaye çevrelerinin propagandasını yaptığı gibi salt terör gerekçesiyle sınırlandırılarak açıklanamaz. Bu saptamanın tersinden sağlaması olarak, bölge sermayesinin yükselişi ve orta sınıflaşmanın yaygınlaşması da terörün sonlanması ile sınırlı bir çözümlemeye konu edilemez.

Örneğin, AKP'nin, kapitalizmin inşasını hızlandıran kara ve hava yolu ulaşımı, toplu konut gibi yaygın inşaat-taahhüt sektörü yatırımları, ve özellikle bölgesel işsizliği ulusal kapitalizmin istihdam piyasasına dahil etme amacına dönük "yerel üniversite"leri, bölgenin ulusal kapitalizme eklemlenişine ivme kazandırmaktadır. Bununla birlikte, bugüne dek süregelen eşitsiz gelişim koşullarında, bu eklemlenişin, sorunu çözmek bir yana, daha da derinleştireceği açıktır. Kürt siyasetinin, Türkiye'nin geleceğinde oynayacağı rol, bu çelişkinin, siyasal-sosyal ifadesini sol'da mı,

sağ'da mı bulacağı üzerinde kilitlidir; şimdilik görünense, gidişin sağa doğru ilerlediğidir.

Yine Tarık Ziya Ekinci, Kürt siyasetindeki bu sağcılaşmayı, altındaki sınıfsallığa bağlayarak, şöyle açıklıyor:

'..bir yandan devletle öte yandan tekelci burjuvaziyle bütünleşen demokrasi karşıtı bir burjuva sınıfı oluştu. Artık siyaset sahnesinde Osmanlı döneminin özerklik yanlısı ve çatışmacı Kürt feodalitesinin yerinde ve onun değer yargılarını kullanan devletle işbirliği içinde bir Kürt burjuva sınıfı vardır. Bu sınıf geniş halk yığınlarının yükselen ulusal demokratik taleplerine karşı statükoyu korumakta ve değişime dolaylı yoldan karşı çıkmaktadır.' (4)

Kürt siyasetinin, son erimde, bağımsız devlet idealinden, hatta onun gerisindeki federasyon hedefinden bile vazgeçişinin altında yatan gerçeklik, işte bu yeni burjuvazi eliyle yükselen orta sınıflaşmanın, bölgeyi aşan kapitalist dolaşım ilişkileri ve bu ilişkiler üstünden, Türkiye egemen sınıai sermayesi ile çıkar birliğine girmesi, giderek bütünleşmesidir.

Nitekim, çeyrek yüzyıllık yıkıcı savaşın sonunda, PKK'nın geldiği nokta, İmralı'daki siyasi, Kandil'deki askeri liderlikleri ve Ankara'daki siyasal uzantısının ağzından ortaklaşan söylemlerle, bu bütünleşmeye boyun eğişin açık ifadesidir:

İlk adımda, PKK'nın İmralı'daki siyasi Lideri'nin bu konuda söyledikleri, tartışmaya gerek bırakmayan açıklıktadır:

"Cumhuriyeti Türkler, Kürtler birlikte kurduk, ortak vatanımız ve devletimiz, İngiliz kışkırtmasıyla ortaya çıkan isyanlar yüzünden haklarımızı vermedi, veremedi. .. Mustafa Kemal Kürtlere muhtariyet verilmesinden yanaydı. 1921 Anayasası'nda var. Biz o dönemin 1920'lerin ruhunu esas alıyoruz. Ama Mustafa Kemal'in çevresini sardılar, yalnızlaştırdılar, bunu engellediler." (5)

"Burada biz sınırlarla, bayrakla, bu tür şeylerle uğraşmıyoruz. Kürtlerin demokratik bir Türkiye'yle nasıl bütünleşebileceğini tartışıyoruz. Böyle bir bütünleşme herkes için önemlidir. Dolayısıyla burada bu Kürtlerin projesinin bölmekle bir alakasının olmadığını iyi anlaşılması gerekir. Bizim bayrakla, sınırlarla, resmi dille bir işimiz, bir sorunumuz yok. Biz sosyal alanda çözüme önem veriyoruz. Sosyal, kültürel, siyasal projelerle ve çözümlerle ilgileniyoruz. Biz devleti bölmek istemiyoruz, biz demokratik Türkiye ile bütünleşmek istiyoruz, bunun için çaba sarf ediyoruz." (6)

Siyasi liderliğinin ortaya koyduğu bu irade, Kandil'deki askeri karargahtan da yansımasını bulmakta gecikmemiştir:

"PKK eskiye göre daha makul bir çizgide. Örneğin evvelce bağımsız Kürt devleti isterdi. Bu geçmişte kaldı. Yani artık 'bölücü' değil. Kürtlerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde eşit ve özgür olarak yaşamalarını istiyoruz. Şunu belirtmek isterim. Bu bir taktik değildir. Bölücülüğü, yani bağımsız devleti dışlayan süreç 1993'te başladı, 1999'da İmralı ile başladı. Pradigma değişti" (7)

Siyasi ve askeri liderliklerin bu önerilerine bağlı olarak, egemen Kürt siyasetinin yasal-kurumsal adresi olan bdp sözcüleri de aynı söylemleri sıklıkla tekrarlıyorlar. Öcalan'ın avukatlığını da yürüten BDP'li milletvekili ve Parti eşbaşkanı Aysel Tuğluk'un, TBMM kürsüsünden, başta Ziya Gökalp'in ve bizzat Mustafa Kemal'in adlarını birer olumlu referansla kullanarak, Kemalist söyleme belirgin göndermelerle şu söyledikleri, bir örnek olarak anılabilir:

"Meclis kürsüsünden uyarmayı bir görev biliyorum; Milliyetçi yönlendirmeler ve çatışmalar yayılırsa, bu ülke Kürt'ü kaybedecektir! Kürt'ü kaybetmek Türk'ü kaybetmek demektir. Ziya Gökalp'in dediği gibi, "Kürt Türksüz, Türk Kürtsüz olmaz!"

Halklarımız demokratik duruşunu ve birlikteliğini özgürce oluşturma kültürünü mutlaka sağlamalıyız. Bunun yolu, çatışmalar ve operasyonlar değil. Kürtlerle yeniden stratejik ortaklık, stratejik ittifak yapılmasıdır. M. Kemal de bunları yapmıştır. M.Kemal, kurtuluş Savaşı'nı kazanmak için Kürtlere eşit şartlarda gidiyor, eşit şartlarda Kürtler ile diyaloga geçiyor ve Kürtlerle birliği sağlıyor.

Şu bir tarihsel gerçektir, Atatürkçülük denilen olgu 20. yüzyılın en önemli değişim projelerinden biridir.

M.Kemal ulus devlet kursa da, cumhuriyetçi yönü daha ağır basmaktadır. Bu özüne hiçbir anlam vermeksizin, fetihçi bir Atatürkçülükle cumhuriyetçilik de yapılamaz, demokratlık da!

Aslolan O'nun yarım kalmış demokratik cumhuriyet projesini çağcıl değerlerle tamamlamaktır." (8)

Bu ifadelerin sahibi Tuğluk'un, Meclis kürsüsünden söylediği bu sözlerle aynı doğrultuda kaleme aldığı bir makalesinde ortaya koyduğu bu görüşleri, Kürt siyasetinin bağımsızlıkçı-milliyetçi kanadında sert tepki yaratmıştır. Adına ek olarak "DTP Eşbaşkanı" imzasıyla yayınladığı o makalede Tuğluk, bir özet olarak, yazının hemen girişinde şunları söylüyordu:

"Emperyalistlerin Kürtlere dayalı politikası Irak işgaliyle derinleşince, Sevr travması da kendisini güncelleme ortamına kavuştu. Kürtler samimi olmalı. Misak-ı Milli sınırlarını mutlak surette koruyarak soruna çözüm bulunmalı." (9)

Yine Kürt siyasetinin öncü isimlerinden Hasip Kaplan, ayrılığı, bu kez Türkler yakasında tartışmaya çağıran köşe yazarına verdiği karşılıkta aynı "üniter" görüşü, çok daha açık ifadelerle dillendiriyor:

"Türkiye'de Kürdler ayrılmayı konuşmalıdır denmesi, bu halka, bin yıllık tarihimize, Çanakkale'de, Dumlupınar'da yan yana yatan şehitlerimize yapılacak en büyük saygısızlıktır. Bu, Hitler'in soykırım tezleriyle aynı gördüğüm son derece tehlikeli bir yaklaşımdır. Türkiye'de tartışılmayacak bir şey varsa o da bu ülkenin birliği ve bütünlüğüdür. Bu ülkede hiç kimsenin Kürd ve Türklerin ayrılmasını tartışmak haddine değildir. Böyle bir tartışmayı açma hakkı da yoktur. Bu, düşünce özgürlüğü kapsamında, ifade hürriyeti kapsamında da asla görülemez." (10)

Nihayet, kurumsal ölçekte BDP'nin aldığı kongre kararlarından şu alıntı, tüm bu bireysel ifadelerin bir toplamı olarak yeterli açıklayıcı ve anlamlandırıcı değerdedir:

"Kongremiz bu modelle Demokratik Cumhuriyet'in inşasında önemli bir aşama kat edileceğine inanmaktadır. Böylece Cumhuriyet'in ilk kuruluş aşamasından bugüne kadar gerçekleşmeyen demokratikleşmeyi hayata geçirecektir. Bu aynı zamanda Atatürk'ün 1923 yılında gazeteci Ahmet Emin Yalman'a ifade ettiği bir nevi yerel muhtariyet'in, bugünkü koşullarda hayata geçirilmesi de olacaktır." (11)

Bu haliyle, doğmakta olan bir Kürt Kemalizmi'nden söz etmek, gerçeği olduğu gibi anlatan, yoksa onu gereğinden fazla esneten zorlama bir yorum mudur, bu konuda kesin hüküm koymak, şimdilik olanaklı değildir. Yine de, bu veriler karşısında, Kürt siyasetinde bir Kemalizm etkileşiminin kendini gösterdiği izleniminin doğması, olağan karşılanabilir. Nitekim, bazı deneyimli sol-Kemalist'lerin de, bu ilk izlenime iyi niyetin sınırlarını hayli aşan bir beklentiyle teslim oldukları gözleniyor.

Merdan Yanardağ'ın, yukarıda özetlenen fiili durumu saptadıktan sonra, PKK'yı, Türkiye soluna, Kürt sorununun devrimci çözümüne adres gösterdiği "Kürt hareketi üzerine 21 tez" başlıklı makalesi, bu beklentinin konulduğu örneklerden sadece biridir:

"PKK, çizgisinde yaptığı önemli değişikliklerle Türkiye'den ayrılmak istemediğini, birlikten ve üniter devletten yana olduğunu, "Türkiyelilik" tanımını benimsediğini, hatta Kemalizm'i bile kültürel bir üst anlayış, ortak ve birleştirici bir kimlik olarak benimseyebileceğini açıklamıştır. .. Kürt sorununun çözümünde PKK'nın muhatap alınması için mücadele edilmelidir." (12)

Bu örnekte açıkça görüldüğü üzere, Kürt siyasetindeki Kemalizm'e varan söylemlerin, Türkiye solunun, mdd'den kökenlenen, yüzü Kemalizm'e dönük bir kesiminde yarattığı görüşün, doğrusu umudun ana teması, Kürt siyasetinin evrilmesini yönlendiren tekil etkinin, Öcalan'ın temsil ettiği PKK'nın ve siyasetçilerin kişisel iradelerine bağlanması, yani temel maddi bir hata olarak, altyapıdaki ekonomik-sınıfsal ilişkilerinin bağımsız belirleyiciliğinin görmezden gelinmiş olmasıdır. Bu eksiklik, aynı zamanda, bu görüşün köklerindeki mdd geleneğinin Marksist formasyonundaki düzeyin bir yansımasıdır. 12 Mart öncesinde askeri bir bürokratik-aydın çerçevesinin iradesini, tüm Türkiye halkını dönüştürme gücüne sahip görenler, bugün, Öcalan'ı ve PKK'yı Kürt halkı için aynı konumda görmektedirler; eski bir hastalığın nüksedişidir.

Yani, PKK ve Kürt siyaseti Kürt toplumsal dinamiklerini değil, altındaki toplumsal dinamikler Kürt

siyasetini ve PKK'yı dönüştürmektedir; ne söylemiş olurlarsa olsunlar, bireysel iradelerin ortaya koyduğu görüşler, Kürt coğrafyasının kapitalizme ekleniş süreci içindeki altyapısal dönüşümüne karşı seçenek olma şansına sahip değildir; tarihsel determinizmin ortaya koyduğu yasa budur.

Nihayet, Kürt siyasetinin bugün sergilediği "bütünlük" anlayışı, AB-ABD-BOP tercihlerinin ışığında, doğu/batı eksenli uygarlık ve Sosyalizm/liberalizm eksenli bir ayırmda, anti-emperyalizm'den değil, küreselleşmeden yana kesin tercihiyle, sol yana değil, liberal sağa oturmaktadır.

Bu tercihi, en başta Öcalan'dan okumak olanaklıdır:

"Cumhuriyet tarihinin bu en zor sorunu çözümlendiğinde Türkiye'nin iç barışından aldığı güçle bölgede lider bir ülke olarak hamle gücüne kavuşacağı kesindir. Ortadoğu'da liderlik dönemi Orta Asya'dan Balkanlar ve Kafkaslara kadar etkili olma anlamına gelecektir. Demokratik sistemin çözüm gücü, başta barış olmak üzere, birçok çelişki ve sorun olan bu bölgelere haklı bir müdahale ve desteğin verilmesi ve istenmesine de yol açacaktır.

Sonuç olarak, demokratikleşmesini Kürt reformu ile tamamlamış bir Türkiye, çağdaş uygarlığın bir gereği olarak AB'de yerini alırken, Ortadoğu başta olmak üzere Kafkasya, Balkanlar ve Orta Asya'ya yönelik etkileme gücünü arttıracaktır. Geçmiş mirasa layık bir rolü böyle oynayabilecektir. Topallaşmadan sapasağlam adımlarla yürüyecektir. Türkiye, Ortadoğu'nun tarihi demokratikleşme hamlesinde kontrolü ABD ve diğer büyük güçlere bırakmak yerine, tarihin tüm kritik aşamalarında olduğu gibi, Kürtlerle stratejik kardeşlik dayanışmasıyla güçlü bir atağa kalkabilecektir." (13)

Öcalan'ın, Türkiye'ye gelecek için "geçmiş mirasa layık bir rol" tanımıyla Yeni-Osmanlıcılığı önerdiği bu görüşlerinin, doğrusu iç ve dış koşulların dayatmasını kabulü doğrultusunda, küresel kapitalizmin Türkiye, ve Öcalan'ın yukarıda sözünü ettiği Türkiye'nin etkisi sahası içinde iç Asya ve hatta Afrika ölçekli "Yeni Osmanlı" projesinin operasyonel gücü olan nur cemaati ile uzlaşma arayışını dile getirmesi boşuna ve anlamsız değildir:

"Zaman Gazetesi'nden Hüseyin Gülerce'nin bazı değerlendirmeleri olmuş. Bu vesile ile ben de kendi cemaatlerine ilişkin şunları belirtmek istiyorum. Tabi biz hiçbir zaman kendilerinin varlığını inkâr etmedik, onlardan da bizi inkâr etmemelerini bekleriz. Hem kendileri hem biz, gerek Türkiye'de gerek Ortadoğu'da önemli aktörleriz. Kendileri Türkiye'nin hatta Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde rol alabilirler, önemli bir güçleri var. Ben, kendilerini bir tarikat-cemaat olarak görmüyorum. Hatta tek başına ne bir tarikat ne de bir cemaattir. Biraz sivil toplum örgütü hatta bir siyasi parti işlevine sahip olduğunu düşünüyorum. Rolü önemlidir. Bana göre daha çok Türkiye ve Ortadoğu'da bir sivil toplum örgütüdür. Sivil toplum örgütleri gibi toplumun demokratikleşmesinde, aydınlatılmasında herhangi bir siyasi çıkar beklemeden rol alabilirler. Hatta Ortadoğu'nun bir siyasi partisi gibiler. Ben böyle görüyorum kendilerini. Oldukça dinamik güçleri var, biz de dinamik bir gücüz.

Bu iki dinamik gücün karşılıklı anlayış göstermesi ve dayanışma halinde olması durumunda Türkiye'de birçok temel sorun çözülecektir. Bu dayanışma sadece Türkiye'yi değil Ortadoğu'yu da etkileyecektir.

Biz uzlaşma arıyoruz. İslam'ın temelinde de uzlaşma vardır. Hz. Muhammed'in yaşamına ve yaptıklarına bakıldığında uzlaşmanın önemi görülecektir. Hatta Roma-Bizans döneminde yapılan uzlaşmalar da vardır. Uzlaşmadan kimsenin korkmasına gerek yok. Türkiye'nin buna ihtiyacı var. Ben Mümtazer Türköne'den boşuna bahsetmedim. Türköne; Türklük, milliyetçilik zehriyle zehirleniyor diyor. Doğru söylüyor. Bu söylenenlere değer veriyorum. Kendileri de iyilik ve barış istiyorlarsa -ki çalışmalarını bu temelde sürdürdüklerini belirtiyorlar- bu çağrımızı olumlu karşılayacaklarına inanıyorum. Ben kendilerinin katkılarını istedim. Toplumsal barışa katkı sunmalarını istedim. Onların da etkilediği geniş kitleler var. Bu çabaların ortaklaşması, barış için yararlı olacaktır. Barış, kutsal bir iştir. İnsanlığa da en büyük hizmettir. İslam'ın özüne de uygundur." (14)

Böylece, Öcalan'ın İmralı'da devlet ile görüşmelerinin, iki yanlı milliyetçi tezlerde kınanarak dile getirildiği gibi, ne devletin Kürt siyasetine ödün vermesi, ne de PKK'nın çözülüşü olarak algılanmasının mutlak doğruyu ifade ettiği söz konusudur; olup biten, basitçe, Türkiye'nin "bir bütün olarak" Ortadoğu ve Yakınoğu coğrafyasının önünde bir lokomotif gibi, onları da arkasına alarak küresel kapitalizme teslimiyete giden yolunda, önündeki Kürt sorunu engelinden "işbirliği" ile

"kurtarılması"ndan ibarettir.

Kurucu ve yürütücü liderinin ortaya koyduğu bu doğrultuya bağlılıkla, PKK'nın, ikibinlerin ortalarında yayınladığı ve "Yeniden İnşa Kongresi belgeleri" adını verdiği program metninde kaydedilenler, yukarıdaki satırlarda "kuramsal" ifadesini bulan tasfiyeciliğin, bop karşısında emperyalizmle uzlaşmacılığa, hatta işbirliğine varan çizgisini, olanca açıklığıyla dile getirmektedir:

"4- Ortadoğu kaosu mücadele eden ve çözüm arayan üç temel gücün durumu gösteriyor ki, Ortadoğu'nun demokratik uygarlık çağına geçişi ancak karma demokratik düzen temelinde olabilir. ... bu, üstten ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesinin, alttan halkların demokratik, cinsiyet özgürlükçü ve ekolojik toplum projesinin yoğunlaşan etkisi altında gerçekleşecektir. ... Bu biçimde gelişecek olan Ortadoğu demokratik yapılanması, demokratik uygarlığın sol kanadını oluşturacaktır. Böylece Ortadoğu, tez olan sağ kanat Avrupa demokrasisinin gerçek bir antitezi haline gelecektir. ... yeniden yapılanma hedefinin esas mantığı, ekonomide liberalleşme, başta kadın olmak üzere toplumsal alanda ve siyasette sistem çerçevesinde demokratikleşmedir." (15)

Nihayet, PKK'nın Kandil'deki askeri karargahı da, bizzat Karayılan'ın ağzından Newsweek dergisine verdiği bir demeçte küresel kapitalizmle uzlaşma, giderek işbirlikçilikle ona eklenme çizgisini, daha da özlü ve çarpıcı ifadelerle dillendirmişti:

"ABD bizi hep düşmanlarımızın gözüyle gördü. Oysa biz, dost olarak algılanmak istiyoruz. Yedi bin silahlı savaşımlarımız İslami köktencilığa karşı ABD'nin müttefiki olabilir. Türklerin aksine, Kürtler fazlasıyla ABD sempatisizdir; eğilimleri, Amerikancılık yönündedir." (16)

Son olarak, yukarıda "üniter devlet" vurgulu sözleri aktarılan Hasip Kaplan, tam da bu yazının sanal ortamda yayına sunulmaya hazırlandığı saatlerde, seçim bölgesinde yaptığı bir konuşmada, aynı, "Ortadoğu merkezli bir Türkiye ve Türkiye merkezli bir Ortadoğu" düşüncesini, şu sözleriyle bir kez daha dile getirdi:

"Türkiye, Ortadoğu'da ve dünyada lider bir ülke olsun, bizim istediğimiz budur. Ve biz bu duygularla, bu sorumluluklarla hareket eden dinamik değişimin öncüsü bir grubuz" (17)

Sonuç olarak, Öcalan-Kandil-BDP ekseninde açıkça ortaya konulan "Türkiye bütünlüğü" önerisi, anti-emperyalizmin değil, tersine, BOP'un bir ögesi olarak, küreselleşmeci bir kategori içinde sunulmaktadır. Bu kabul, yukarıda söylediğimiz gibi, bireysel görüşlerin üstünde, altyapıdaki sosyo-ekonomik dönüşümün zorlayıcı yansıması ve sonucudur. Kürt siyaseti üzerine olumlu veya olumsuz çözümlemelerde beliren genel mantık hatası, bu gerçekliğin görmezden gelinmesi, Öcalan'ın bir tür tanrısal irade olarak, her türlü belirleyicilik gücü ile donatılmasıdır.

Yani, siyasal üstyapı, altyapıdaki ekonomik-toplumsal dönüşümün belirleyiciliğine bağlı olarak aynı yönde ve hızla değişmektedir. '80 darbesinin hemen öncesinde, Türkiye geneline koşut bir Marksist-Leninist söylemle ve simgeyle çıkan PKK, '90'ların başıyla, yani yukarıda özetlenen bölgesel ekonomik dönüşümle birlikte, Sosyalizm'i politikasından ve simgelerinden tasfiye edip, yüzünü kökeninden getirdiği milliyetçiliğe dönmüş, zamanla onu da geride bırakarak bugünkü reformist çizgisine ulaşmıştır.

Bu haliyle, Kürt siyasetinin dönüşümüne Kemalizm etkisi yüklemek, hem Kemalizm'e, hem de Kürt siyasetine haksızlık olmaktadır. Kürt siyasetindeki "üniter devleti kabul" yönlü değişim, belki, ve en fazla, zorlama bir çevrimle, Kemalizm'in tarihindeki 1920-25 çelişmesine, doğrusu anti-emperyalizmin tasfiyesi çizgisine göndermeyle, Öcalan'ın "Atatürk", ve PKK'nın CHP rolüne soyunduğu, "Atakürtçülük" olarak adlandırılabilir; ama, en azından, artık Kürtlerin "Mustafa Kemal"i ve "Kuvayı Milliyesi" rolleri, Öcalan'ın ve PKK'nın giyindiği yeni kostüme uygun değildir.

PKK ve şimdilik egemenliği altında tutabildiği Kürt siyaseti, bu yönü ile, 12 Mart öncesinde Sosyalist söylem ve politikalarla tarih sahnesine çıkıp, daha sonra bugünkü açık şovenist çizgisine ulaşan milli demokratik devrim çizgisinin ve aktörlerinin akıbetini çağrıştırmakta, çıkış noktasında kuramsal sağlamlığa, dolayısıyla pratik tutarlılığa sahip olmayan her öykünmeci politikanın eninde sonunda varacağı tasfiyeci kürkçü dükkanını işaret etmektedir.

Kürt siyasetinin, tabanındaki orta sınıflaşmaya bağımlı olarak geliştirdiği Sosyalizm'i tasfiye aşaması, şimdilik onu seslendiren ve simgeleyen pkk merkezli söylemlerden bir derleme ile özetlenebilir. Bu derleme ise, kuşkusuz, en veciz, en açıklayıcı öğelerini, bizzat PKK lideri Öcalan'ın, doğrudan Marx ve Marksizm eleştirilerini dile getirdiği, son dönem "teorik yazımındaki" kaleminden bulmaktadır: (18)

"..eski topluma karşı devrimci ilan eden K. Marks, ardılları ve benzer düşünce ekolleri bence bilim inşa etmiyorlar. Das-Kapital, kapitale karşı yazılmış en eksikli, dolayısıyla yanlış yorumlanmaya müsait kitaptır. Burada Marks'ı suçlamıyorum. Sadece eserinin tarih, devlet, devrim ve demokrasi boyutunun olmadığını, geliştirilmediğini söylüyorum."

"..Kapital'in yeni bir totem hizmeti gördüğü, işçilerin pek işine yaramadığı, yüz elli yıllık teorik-pratik deneyimle yüzlerce kez doğrulanmıştır. Ben bunun temel nedenini kapitalizmi ekonomi olmadığı halde başka yerde arama, ekonomi olmayana temel ekonomik konular olarak yaklaşım gösterme hatasına bağlıyorum."

"Marks'ın ekonomik altyapıyı tüm hukuki, siyasi ve ideolojik formların izah kaynağına yerleştirmesi, belki de uğruna çok büyük savaşlar verilen sosyalizmin başarılı olamayışının temel nedenlerinin başında gelmektedir."

"İnşa edilen ekonomi-politik değil, yeni bir dindir. Giderek her dinde olduğu gibi kutsal kitabıyla ve dallı budaklı mezhepleriyle. Ekonomi-politik, kapitalizmin en değme kırk haramiler talanını bile geride bırakan spekülasyon (fiyatlarla oynamak için mal birikimleri, bölgesel farkların kullanılması) karakterini örtbas etmek için geliştirilmiş, kurgusal zekânın en sahtekâr ve talancı eseridir. Emek-değer teorisi bu konuda tam bir av malzemesidir. En bellibaşlı nedeninin emekçileri oyalamak olduğu kanısındayım. K.Marks gibi birisi bile bu ava yemci olarak katılmaktan kendini alıkoyamamıştır."

"..Marks İngiltere'ye gitti, İngiliz ekonomi-politiğinin etkisine girdi. Lenin ise Rusya'da iktidar tuzağına, proletaryanın diktatörlüğü tuzağına düştü. Ben her iki hataya da düşmedim. Ne Marks gibi salt ekonomizme ne de Lenin gibi iktidar tuzağına düştüm. Ben savunmalarında bunların nasıl aşıldığını detaylı açıkladım. Marks'ı da bu şekilde düzeltmiş ve aşmış oluyorum. Marks, hatayı ta baştan itibaren yaptı, bu nedenle yüz elli yıldır korkunç şeyler oldu, on milyonlarca insan öldü, öldürüldü. Sovyet Rusya çöktü, Çin'in durumu da ortada. Pozitivizmi ve kaba materyalizmi aşamadılar. Bunları niye açıklıyorum. Çünkü beni de etkiledi de ondan."

"K. Marks'ı bu aralar daha iyi çözümlemeye çalışıyorum. Şunun farkına vardım. Marks aslında kapitalizmle birlikte yaşamının teorisini yapmıştır, Marks, kapitalizmle birlikte yaşamının büyük üstadıdır. Marks her ne kadar kapitalizmi eleştirir gözükse de kapitalizmle birlikte yaşamayı esas alır."

"K. Marks, Lenin, Mao bunlar da devleti iyi tahlil edememişlerdir. İngiltere K. Marks'a kucak açıyordu, onlar tarafından besleniyordu, Almanya'ya karşı kullanma amacındaydı. K.Marks İngiliz ajanıdır demiyorum ama objektif olarak İngiliz politikalarına hizmet etmiştir. Alman sosyalistleri, komünistleri Marks'ı bu yüzden sevmeyizlerdi. O nedenle komünizm yerine Almanya'da milliyetçilik gelişmiştir."

"..burjuvaziye karşı proletarya sınıfını yaratma çabasının yanlış bir yaklaşımdır. Tarihi sınıf savaşlarından ibaret görmek, aşırı indirgemeci bir görüştür. Sınıfı temel alan devrim yaklaşımı teorik olarak imkânsız olmasa da, pratikte sonuç alıcı olmaktan uzak."

..

Sonuç olarak, teorik ve pratik bakımdan geldiği bu nokta ile, Kürt dinamiğinden, ne Türkiye ne de Ortadoğu Sosyalizmi'nin bir parçası olarak artık söz edilebilir. Türkiyeli Kürt siyaseti, Irak'ın kuzeyindeki Kürt coğrafyasına egemen Barzani siyasetiyle elele, Türkiye yerel kapitalizmi ile birleşme çizgisi üstünden ilerleyerek, küresel kapitalizme eklemlenme süreci içindeki yolculuğunu sürdürmektedir.

Bununla birlikte, Kürt siyaseti, bu durumu ile Marx'ın "toplumun genel gündemi olan düşünceler, egemen sınıfların düşünceleridir" deyimine göndermeyle ve orta sınıfa özgü milliyetçilik-yerellik-dinsellik üçlüsünün gelenek duygusallığının yönlendiriciliği altında, bölgedeki ve kent varoşlarındaki Kürt kitlelere egemen, ve onların sesi olma iddiasına sahip durumdadır.

Böylelikle, açlık, yoksulluk, işsizlik, emek sömürsü gibi hiçbir sınıfsal sorunu, toplumsal istemi dillendirmeyen, en azından örgütlenmesinin ve politikasının temelini koymayan, onun yerine salt orta sınıfa özgü kültürel taleplerle ve sınıfsal perspektifle değil, Türk-Kürt ikiliği üstünde bir ulusal çelişki ile çıkan bir "Kürt sorunu"nun, bu içeriği ile Türkiye emekçi halkının değil, bölgesel olanını da kapsayarak Türkiye burjuvazisinin, kapitalizminin bir sorunu olduğu gerçeği açığa çıkmaktadır.

Köyünden göçtürölüp metropol kıyılarında açlığın, yoksulluğun, işsizliğin, emek sömürsünün kuşatması altında yaşatılan Kürt nüfusunun sorunlarını salt kültürel öğelere indirgeyen, bu çerçeve ile sınırlandıran bir politikanın programında, bu yazının ekinde gösterilen belge-kanıtı ile "Sosyalizm" sözcüğünün bulunamaması, bu nedenle doğaldır.

Onca sancılı, acılı yılların öyküsünün son dönemecinde vardığı bu noktada, Kürt siyaseti, artık, '80 öncesinin Türkiye sol hareketlerinden kökenlenen Tarık Ziya Ekinci gibi "eski tüfekleri", "ulusal kurtuluş-bağımsızlık" davası gütmeyi sürdüren milliyetçileri, liberalleri, Altan Tan- Şerafettin Elçi - Abdülmelik Fırat temsilinde olduğu gibi dincileri ve benzeri farklı öğeleri, doğrusu sınıf politikalarını altında birleştiren bir çatı durumundadır.

Ve bu haliyle, Kürt siyasetinin, 12 Haziran seçimlerinin öncesinde ortaya koyduğu "Türkiye soluna çatı partisi" önerisi, bünyesindeki bu çeşitlilik görüntüsü benzerliğiyle, II. Cumhuriyet'in "I. Meclis"i olmaya adaydır.

Velhasıl, bu yazının gelip dayandığı sonuç, yakın geçmişte "devrimci dinamik" olarak anılan Kürt siyasetinin, geçmişi ile bugünü arasında yapılacak bir karşılaştırmayla çarpıcı bir örneklemesi olarak, Kızıldereli'de öldürülen Thko üyesi Sosyalist Devrimci Amca Ömer Ayna'dan, milliyetçi yeğen Emine Ayna'ya gelen sürecin muhasebesidir. (19)

Bu bakımdan, yukarıda sıralanan saptamalar ve özellikle alıntılar, bu yazının konusu üstüne yanıltıcı olmamalıdır; bu yazının teması güncel Kürt siyasetinin eleştirisi değil, onu dönüştüren toplumsal dinamiklerin tahlilidir. Kürt siyasetinin geldiği yeri, yanından veya karşısından, salt PKK'nın ve siyasal uzantısının propagandası veya onu doğrudan yönetmeye devam eden Öcalan'ın kişisel iradesi, tercihleri üstünden sınırlandırmalarla değerlendiren, diyalektik maddeci kuramsal arka plandan yoksun anlayışların ötesinde, olayın altında yatan sınıfsal-tarihsel olgunun, neden-sonuç ilişkisi içinde bilimsel tahlili çabasıdır. (20)

Burada, en başa dönüyoruz: Türkiye solunun dışında ayrı bir varlık alanı bulduğu andan itibaren Kürt siyasetinin öyküsü, Kürt emekçilerinin, köylülerinin, aydınlarının, Türkiye solundan, Sosyalist hareketinden umudunu kestiğinin göstergesi olmaktan ibarettir; böylelikle, bugün Türkiye Sosyalistlerinin omuzlarına binen tarihsel sorumluluk ve temel yurtseverlik görevi, geçmişin özeleştirisini yapmak, Kürt siyasetini kapitalizmle ve emperyalizmle uzlaşmaya, hatta işbirliğine iten süreci neden ve sonuçlarıyla kavramak, ve bu sürecin gerisin geriye çevrilmesine uğraşmak olmaktadır.

vedat.kocal@politikadergisi.com [2]

1 <http://haber.sol.org.tr/devlet-ve-siyaset/altan-tan-seriata-gidelim-haberi-41849>

<http://haber.sol.org.tr/devlet-ve-siyaset/onder-bediuzzaman-bir-ocnu-olarak-kabul-edilebilir-haberi-45251>

2 <http://www.aksiyon.com.tr/aksiyon/haber-17477-26-sagci-kurt-siyasiler-ak-partide-solcular-dtpde.htm>

3 http://www.bayersoft.com/Yasasin_Emekciler_Yasasin_Turkiye.pdf [3], s: 58

4 <http://www.gelawej.net/pdf/KURT-SIYASAL-HAREKETININ-SINIFSAL-KOKENLERI-Tarik-Ziya-EKINCI.pdf>

5 aktaran: <http://www.firatnews.com/index.php?rupel=nuce&nucelD=15366>

6-http://www.ozgur-gundem.com/index.php?haberID=1682&haberBaslik=DEMOKRAT%C4%B0K%20S%C4%B0YAS%C4%B0%20STAT%C3%9C&action=haber_detay&module=nuce

7-<http://www.milliyet.com.tr/Siyaset/HaberDetay.aspx?aType=HaberDetay&KategoriID=4&ArticleID=1091210&Date=06.05.2009&b=Karayilan:%20PKK%20artik%20eski%20PKK%20degil>

8 14.11.07 tarihli Birgün gazetesi'nden aktarımla: http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_g.birlesim_baslangic?P4=20027&P5=H&page1=63&page2=63

9 http://www.radikal.com.tr/ek_haber.php?ek=r2&haberno=7097

10 07.12.2010 tarihli Vatan, Milliyet, Hürriyet gazetelerinden aktaran:

<http://haber.gazetevatan.com/bdpden-alkislanacak-tavir/316175/9/Haber>

<http://www.internethaber.com/hasip-kaplandan-ozkoke-sert-yanit-270273h.htm?noTop=1>

11-<http://www.bdp.org.tr/yayinlarimiz/demokratik-ozerklik/demokratik-ozerklik.html>

12 <http://haber.sol.org.tr/yazarlar/merdan-yanardag/kurt-hareketi-uzerine-21-tez-31226>

13 ilki, Öcalan'ın İmralı'daki ilk savunmasından, sonraki, <http://www.scribd.com/doc/34893371/A-Ocalan-Ozgur-Insan-Savunmasi> [4] s:88

14 <http://haber.sol.org.tr/devlet-ve-siyaset/ocalan-cemaatle-ittifak-degil-uzlasma-arayisindayiz-haberi-37029>

ayrıca:

http://www.birgun.net/politics_index.php?news_code=1292586777&day=17&month=12&year=2010

ve <http://www.odatv.com/n.php?n=ocalan--fethullah-gulen-ittifaki-mi-kuruluyor-0912101200>

15 PKK Yeniden İnşa Kongre Belgeleri, Çetin Yayınları, Mayıs 2005, İstanbul, s. 215-219

16 "Into the Blacksnake's Lair" Michael Hastings, Newsweek, 7.10.2006

17 <http://www.haber3.com/hasip-kaplan,-turkiyenin-ortadogu-ve-dunyada-lider-bir-ulke-olmasini-istedikleri-920063h.htm>

18 aktaran: www.firatnews.com/index.php?rupel=nuce&nucelD=10459

ayrıca: <http://www.haberveriyorurum.net/haber/ocalanin-marxla-hesaplamasi-toplu-eserler>

19 <http://www.tumkoseyazilari.com/yazar/gurkan-hacir/11-07-2010-kurtlerle-nasil-ayristik.html>

20 Kürt sorununu ve sorunun çatışma üreten alt ve üst yapılarını inceleyen iki denememiz için bkz:

<http://politikadergisi.com/okur-makale/kurt-sorunu-uzerine-savasin-diyalektigi>

<http://politikadergisi.com/okur-makale/hocam-bu-teror-kime-hizmet-ediyor>

Yorumlar

Kürt siyasetinde hedef değil taktik değişmiştir

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Salı, 08/11/2011 - 14:45

Sayın Vedat Koçal, bu makalesi için çok büyük emek vermiş, yoğun araştırma yapmış. Eline sağlık. Eğer kendisi izin verirse ben bu uzun yazısını bir iki cümlede özetlemeye çalışacağım:

Kürt siyaseti değişti, evrimleşti. Eskiden 'Bağımsız Kürt Devleti'ni amaçlayan hatta 'Sosyalist' olan Kürt Siyaseti artık T.C'nin bütünlüğü içinde demokratikleşme mücadelesi veriyor ve hedefini kültürel taleplere indiriyor. Kürt Siyasetinin evrimini ise Vedat Koçal Kürtlerin kapitalistleşmesine, dolayısı ile Kapitalist Türkiye ve dünya ile uyum içine girmesine bağlamış.

Ancak Sayın Vedat Koçal yanılıyor. Bir kere PKK hiç bir zaman Sosyalist olmamıştır. Çünkü sosyalizm, hele bilimsel sosyalizm işçi sınıfı hareketinin toplumsal hedefidir. PKK kurucuları olan Apo ve arkadaşları sadece Marksizm'den düşünsel ve kuramsal olarak etkilenmiş pratikte ise başlangıçta Mao'nun kır gerillası yöntemini Türkiye'ye Doğu illerinde uygulamaya çalışmışlardır. Gelişimi uzun hikâye ama sonradan Kürt milliyetçi hareketinin terör örgütü kimliğini kazanmıştır. Kısaca PKK'nın işçi

sınıfı ile yakından uzaktan hiç bir ilişkisi olmamıştır.

Hatta PKK gerçek anlamda bir burjuva demokrati dahi olamamıştır. Siyasette insanlık dışı ve demokrasinin tam zıttı terörü kullanması bir yana, bölgenin en gerici feodal toprak ağalarıyla dahi işbirliği yapmaktadır. Örneğin 1979 yılında Şanlı Urfa'nın "Siverek-Hirvan" beldesinde zamanın Ecevit Hükümetinin istimlak üzerinden toprakları ağalardan satın alıp topraksız köylülere toprak dağıtmaya çalıştığında, büyük toprak sahibi ağanın silahlı adamlarıyla jandarma arasında çatışma çıkmış, PKK bu çatışmalarda fiilen ağanın tarafında yer almıştır.

Kürtler günümüzde Türkiye, Irak, Suriye ve İran gibi dört değişik ulus devlette yaşamaktadırlar. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da olduğu gibi diğer üç ulus devlette de Kürtler henüz kapitalist üretim biçiminde değil, büyük çoğunlukla feodal, büyük toprak ağalığına dayanan aşiret ve cemaat düzeninde yaşamaktadırlar. Kürt emekçilerinin büyük bir bölümü "MARABA" olarak henüz siyasi ve hukuki olarak özgür değil, ağa ve aşiretin yarı kölesidirler. PKK Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun geri kalmışlığını, 1925 Şark Islahat Planı'nı ve 1980-1991 arası askerî faşist rejim tarafından "Kürt" yurttaşlarına uygulanan antidemokratik kültürel baskıları sürekli istismar etmiş, bugün de bu istismarları devam etmektedir.

PKK'nın ileri sürdüğü talepler, ne antiemperyalist, ne antikapitalist ve ne de anti feodal bir içerik taşımaktadırlar. Talepler kültürel içerikli de değildir. Türkiye'de Kürtçenin yasaklanması gibi ilkel kültürel baskılar artık çözülmüştür. Ancak Kürt siyasetinin talepleri buz gibi SİYASİ taleplerdir ve özünde Ankara burjuva hükümetinden iktidar paylaşımı isteyen, gelecekteki "bağımsız" Kürt devletinin temellerini bizzat Türk devletine attıran talepleridir. Bilindiği gibi bunlar, "Türk ulusal" kimliğinin anayasadan çıkarılması veya "Kürt" kimliğinin resmen tanınması, "Ana dilde Eğitim" ve Kürt yurttaşların yoğun yaşadığı bölgelerin "Özerkliği"dir. Bu taleplerin gerçekleşmesi, Bağımsız Kürt devletinin gerçekleşmesinin ilk aşamasıdır.

Genel olarak "Bağımsız" bir devletin kurulmasının temel önkoşulu, devlet oluşturacak toplumun görece bağımsız ve kendi kendine yeterli hale gelmiş olmasıdır. Bunlar görece bağımsız yeterli bir ekonomi, sınırları belli bir coğrafya, dil ve kültür birliği ve siyasi olarak ta o topluluğun büyük çoğunluğunun ortak bir devlet çatısı altında yaşama iradesidir.

Ortadoğu ve Mezopotamya'daki Kürtler için henüz bu şartlar oluşmamıştır. Çünkü Kürt topluluğu dört farklı ulus devlette dağınık yaşamaktadır. Kürtçe dili insanları bir araya toplayacak kadar henüz gelişmemiştir. Kürtlerin yoğun yaşadığı bölgelerde ekonomi, ister kapitalist olsun ister feodal, yaşadıkları ülkelerin bir parçası olarak gelişmiştir.

Görüldüğü gibi Kürt siyaseti ana hedefi olan "Bağımsız Kürdistan" yaratma hedefinden hiç vaz geçmemiştir. Değişen sadece bu amacı gerçekleştirmede oldukça daha "akıllı ve gerçekçi" bir politika izlemesidir. Dolayısı ile zaman zaman milliyetçi Kürt siyasileri "Biz bölünmek istemiyoruz!" veya "Çözüm üniter devlet içinde olacak" gibi söylemleri sık sık ortaya atıyorlarsa bu sadece taktikselidir. Yanlışta değildir. Çünkü henüz bağımsızlığın zamanı gelmemiştir. Bu taktik, bağımsız bir Kürt devletinin henüz olgunlaşmamış ön koşullarını emperyalizme bağımlı dolayısı ile şantaja karşı duyarlı bir Türkiye'ye emperyalizmin baskısı ve şantajı altında bizzat yaptırma taktiğidir. Terör sadece Türkiye'yi buna zorlayan vurucu ve ypratıcı ek bir silahtır.

Kısaca Kürt siyaseti hiçbir zaman milliyetçi hedefinden vaz geçmemiştir. Değişen sadece amaca ulaşmadaki yöntem ve araçlardır. Kürt siyaseti bu hedefte emperyalizmle iş ve çıkar birliği içindedir. Çünkü emperyalizm de Kürtlerin milliyetçi hareketinin yardımıyla Türkiye, İran, Suriye ve Irak gibi Ortadoğu ve Mezopotamya devletlerini bölüp parçalamanın peşindedir. Bilindiği gibi emperyalizm kendisi için yaşamsal önem taşıyan bu bölgeyi tamamen kendi kontrolü altına almak istemekte, bu nedenle bölgedeki güçlü bölgesel devletleri parçalayarak küçültmeğe uğraşmakta, siyasi sınırları değiştirmektedir (BOP).

Sayın Vedat Koçal'ın, ana hedefi değişmeyen bir politikanın "değişmiş" varsayımı ile tarihi materyalist temelini ve toplumsal alt yapısını açıklamaya çalışması böylelikle ne yazık ki havada kalmaktadır. Ama emeği ve çabası büyük olmuş. Emeğinin en azından bir tartışma ile konun daha da aydınlanmasına büyük katkıları olacağından eminim.

Merak etmeyin Üstad; yanılmıyorum.

İçeriği Yazan: Vedat KOÇAL Zaman: Salı, 08/11/2011 - 21:38

Saygıdeğer yorumcunun önemli değerlendirmelerine teşekkür ederek başlıyorum.

Sayın Yorumcu, yazıda PKK'nın, süreç içinde Sosyalist yapısından koparak sağa döndüğünün ileri sürüldüğü sanısıyla, yanılmış olduğumuzu, pkk'nin başından bu yana emperyalizm işbirlikçisi bir terörist örgütlenme olduğu karşı görüşünü dillendiriyor.

Burada, Sayın Yorumcunun ileri sürdüğü gibi, yanılan Vedat Koçal değil, tam bir önyargı ile davranarak, bizzat kendisidir. Çünkü, Sayın Yorumcunun yanlış algısına konu olduğu gibi, yazının içeriğinde "Türkiye solundan Kürt sağına" dönüştüğü ileri sürülen, pkk süreci değil, ondan çok önce, '60'ların ikinci yarısındaki çıkış noktası ile "Kürt siyaseti"dir. Bu temel ayrım, yazının içeriğinden önce, daha başlıkta konulmuş, "Kürt siyaseti" tanımı kullanılmıştır; buraya dikkat çekiyorum. Ve ben, yukarıdaki değerlendirmeye konu yazının yazarı olarak, Kürt siyasetinin sağa evriliminin adı ve adresi olarak PKK'nın, çıktığı andan ve yerden itibaren emperyalizm işbirlikçisi, milliyetçi, eli kanlı katil bir terör örgütü olduğunu, akıl ve vicdan sahibi her insan gibi, fazlasıyla '90-'93 arasında Hakkari'de, ayrılıkçı terörizmin en baskın, azgın olduğu bir zaman diliminde, Hakkari'de bulunmuş biri olarak, en az kendisi kadar, ve belki bu deneyimle, kendisinden fazlaca biliyor ve bildiriyorum. Yorumcunun yanılgısı, bu temel saptamayı, ayrıca dillendirme gereği duymamış olmamdan kaynaklanmaktadır. Yok Sayın yorumcunun, PKK kimliği ve temsili altında, en başından bu yana milliyetçi, terörist olduğunu ileri sürdüğü, PKK öncesindeki sürecini kapsayan bir genelleme ile başlıbaşına Kürt siyaseti ise, bu ayrı bir tartışma konusudur ve elbette bunun tersini ileri sürmek durumundayım. Benim için, TİP atılımı içinde aldığı yerle, Kürt siyasetinin ilk adımı, elbette Sosyalist ve ileri eğilimlidir.

Söz buraya gelince, Sayın Yorumcuyu, ikisi burada, bu sitede yayınlanan üç yazımı daha okumaya, ve değerli yorumlarını bu okumalardan sonra üretmeye çağırıyorum; bunun için, konu üstüne üç yazımın bağlantılarını aşağıya ekliyorum. Özellikle, bağlantısı en altta verilen "Hırsızın hiç mi kabahati yok birader?" başlıklı yazıyı, yorumundaki yanılgı ile doğrudan bağlantısına ilişkin olarak özellikle öneriyorum. Bu yazıların özenle incelenmesinden sonra, tartışmayı keyifle sürdürmeyi isterim.

Yukarıdaki değerlendirmeler için teşekkürümü yineliyorum.

Saygıyla,

Vedat Koçal

<http://politikadergisi.com/okur-makale/kurt-sorunu-uzerine-savasin-diyal...> [5]

<http://politikadergisi.com/okur-makale/hocam-bu-teror-kime-hizmet-ediyor> [6]

<http://www.ortakyasam.org/nceleme/6517-qhrszn-hic-mi-kabahati-yok-birade...> [7]

Sayın Vedat Koçal'a yanıt

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Per, 10/11/2011 - 22:41

Saygıdeğer Vedat Koçal,

Bana yönelik yanıtınızda, yukarıdaki yazınızla ilgili yorumumda beni size karşı "ÖNYARGILI" olmakla eleştirerek, yazınızı "YANLIŞ ALGILADIĞIMI"; benim "PKK'nın, süreç içinde Sosyalist yapısından koparak sağa döndüğünü" SANARAK yazınızın gerçek içeriğinin önemli dayanak noktasının "Türkiye Solundan Kürt Sağına dönüşümün" "pkk süreci değil" ""Kürt siyaseti" olduğunu belirtiyorsunuz.

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

Bir defa benim size önyargılı olmam için hiçbir neden yoktur. Sizi şahsen tanımıyorum. Sizinle ilgili elimdeki tek veri yukarıdaki yazınızın içeriğidir.

Yazınızın içeriğini “yanlış algılama” konusuna gelince, bu pekâlâ mümkündür. Çünkü yazınız biraz uzun. Ben her şeye rağmen yazınızı dikkatle okumaya çalıştım. Hatta yer yer iki defa üç defa okudum. Neden size karşı haksızlık yapmak isteyeyim ki?

Sizin iddianız olan benim “, “PKK’nın, süreç içinde Sosyalist yapısından koparak sağa döndüğünü” SANMAM veya uydurmam ve ayrıca “PKK süreci” ile “Kürt siyaseti” arasında belirgin “ayrımı” gözden kaçırmam gerçekten doğru mu değil mi; şimdi buyurun; hep beraber yazınızdan aldığım bazı pasajları birlikte okuyarak karar verelim:

Alıntı-1) “Kürt siyasetinin geldiği yeri, yanından veya karşısından, salt PKK’nın ve siyasal uzantısının propagandası veya onu doğrudan yönetmeye devam eden Öcalan’ın kişisel iradesi, tercihleri üstünden sınırlandırmalarla değerlendiren, diyalektik maddeci kuramsal arka plandan yoksun anlayışların ötesinde, olayın altında yatan sınıfsal-tarihsel olgunun, neden-sonuç ilişkisi içinde bilimsel tahlili çabasıdır.”

Alıntı-2) “PKK ve şimdilik egemenliği altında tutabildiği Kürt siyaseti,”

Alıntı-3) “Yani, PKK ve Kürt siyaseti Kürt toplumsal dinamiklerini değil, altındaki toplumsal dinamikler Kürt siyasetini ve PKK’yı dönüştürmektedir;”

Alıntı-4) “Nihayet, Kürt siyasetinin bugün sergilediği “bütünlük” anlayışı, AB-ABD-BOP tercihlerinin ışığında, doğu/batı eksenli uygarlık ve Sosyalizm/liberalizm eksenli bir ayrımında, anti-emperyalizm ’den değil, küreselleşmeden yana kesin tercihiyle, sol yana değil, liberal sağa oturmaktadır. Bu tercihi, en başta Öcalan’dan okumak olanaklıdır:”

Alıntı-5) “Kürt siyasetinin, tabanındaki orta sınıflaşmaya bağımlı olarak geliştirdiği Sosyalizm’i tasfiye aşaması, şimdilik onu seslendiren ve simgeleyen pkk merkezli söylemlerden bir derleme ile özetlenebilir.”

Aslında yazınızda birbirleriyle alakasız, zaman zaman çelişkili bazı tesbit ve analizler var. Ben buna rağmen yazınızı takdir ediyorum. Çünkü bütün çabanızın siyaset kurumunun öznel değil nesnel gerekçelere dayanması gerektiği bilimsel duruşunu bu vesileyle anlatmaya çalışıyorsunuz. Ayrıca asla ben size PKK’yı destekliyor eleştirisi yapmadım; imasını bile yapmış değilim!

Saygılarımla

Saygın Vedat Koçal'a yöntem üzerine eleştiri

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Cum, 11/11/2011 - 14:15

Saygıdeğer Vedat Koçal,

"Kürt Sorunu Üzerine: "Savaşın Diyalektiği"" ile ilgili yazınızı yeni okudum. Sonuçta "Kürt siyaseti" ile ilgili "sınıfsal" analizinizi tanıyorum. Bu konudaki savınız, Kürtlerin kendi bölgelerinde kapitalistleşme sürecine dayanmaktadır. Bu analizin sonucunda da ulaştığınız nokta, yazınızın son paragrafında yazılı:

“Adına ister “bölücülük-terörizm” denilsin, isterse “özgürlük savaşı”, bakılan pencereden görünen ve diyalektiğin getirip önümüze bıraktığı gerçek tek ve yalındır: Türkiye’nin de bir bölümünü kapsayacak bir Kürt devleti, yakın geleceğin kaçınılmaz gündemidir; yani sorun, iç içe geçmiş karşılıklı uluslaşma süreçlerinin, birbirinden ayrılığının olup olmayacağı değil, nasıl olacağıdır.”

Özet olarak sizce bağımsız bir Kürt devletinin kurulması artık kaçınılmazdır; bunun gerçekleşmesi sadece bir zaman meselesidir.

Yazılarınızda sık sık diyalektikten bahsediyorsunuz. Ama diyalektiğin bazı yasalarını, ilke ve

kurallarını bazen kullanıyor, bazen kullanmıyorsunuz. Örneğin Kürtlerin kapitalistleşmesinin kaçınılmaz sonucu olarak kesin bir dille Kürt devletinin kurulacağından bahsediyorsunuz. Bu mantığınız, diyalektiğin "olasılık-gerçeklik" kuralına biraz ters düşüyor gibi geliyor bana. Siz "ayrılığın" veya "bölünmenin" MUTLAK olduğuna karar vermişsiniz bile. Oysa "olasılık-gerçeklik" diyalektik ilkesine göre nesnel ve öznel koşulların doğurduğu ihtimaller birer olasılık olarak gerçekleşebilirler. Bunun anlamı bu olasılık gerçekleşmeyebilir de! Yani süreç mutlak değil görelidir. Ben burada konuya nesnel koşullar açısından, içerik açısından değil, sadece konunun incelenmesinde kullanılmayan diyalektik yöntem açısından bir örnek verdim.

Madem söz diyalektikten açıldı, isterseniz bu konuya biraz daha devam edelim. Örneğin diyalektiğin "İçerik-Biçim" kuralını ele alalım. Bu kurala göre biçim-içerik ilişkisinde öz olan, belirleyici olan biçim karşısında içeriktir. Biçim içeriğe hizmet ettiği ölçüde o içerikle birlikte anlam ve önem kazanır. Şimdi bu ilke açısından sizin yazılarınızı bir değerlendirelim. Yazılarınızın ana amacı, içeriğini okuyucuya anlatmak. Bu amaca yazılarınızın yazılış biçimi, üslubu da yardım etmelidir; değil mi? Yani onlar öyle bir üslup ve biçimde yazılmalı ki ana fikirleriniz, görüş ve düşünceleriniz okuyucu tarafından kolaylıkla anlaşılmalı. Oysa sizin yazılarınız çok uzun ve belli bir sistemden, hiyerarşik bir tasniften yoksunlar. Belki siz bunu yazılarınızın konusunun kapsamına bağlayacaksınız, ama bence değil. Çünkü iddianız bilimsel araştırma olduğuna göre, bilimsel yazılar kavramlarla ve kategorilerle sınıflandırılırlar. Bu kavram, kategori, deyim vs. belli bir hiyerarşi içinde ana başlık, başlık ve alt başlık vb. konulara ayrılır, daha sonra bu biçimde başlıklara ayrılan konuların ayrıntıları da paragraf ve cümlelerle açıklanır. Böylece ortaya işlediğiniz konu veya sav bir bilimsel sistem içinde okuyucuya sunulmuş olur. Bu biçimde yazılan bir yazı aynı zamanda okuyucu için de büyük kolaylıktır. Çünkü o da sonuçta o yazıyı okuyup algılamak durumundadır.

Ben bu yorumumda asıl konunun, yani "Kürt Sorunu" konusunun içeriğine girmeyeceğim. Size yöneltmek istediğim bir başka eleştirinin konusu ise, yazılarınızda seçtiğiniz, kavram, deyim ve kategorilerle ilgili. Örneğin Siz kamuoyunda yaygın olan "Kürt Sorunu" yerine, "Kürt Siyaseti" kavramını kullanıyorsunuz gibi geliyor bana. Gördüğünüz gibi bu tespitten bile emin değilim. Çünkü "Kürt Siyaseti" kavramını çok geniş bir spektrumda kullanıyorsunuz.

Kavramlar, deyimler, terimler ve kategoriler vs. düşünce yönteminin vaz geçilmez araçlarıdır. Herhangi bir olgu veya olayı analiz ederken veya senteze varırken hepimiz bu araçlar yardımıyla düşünür, algılar, kıyaslar ve bir yargıya varırız. Yani doğru algılaya bilmek, doğru yargılaya bilmek, kısaca doğru düşünebilmek için bu kavramları, terimleri, sözcükleri vs. ifadelerimizde yerli yerince kullanmak durumundayız. Yanlış kavramların, yanlış yerde kullanılmaları, ya yanlış anlaşılmalara veya hiç anlaşılmalara neden olabilir.

Örneğin sizin çalışmalarınızda kullandığınız "Kürt Siyaseti" kavramını ele alalım. Bu kavram gerçekten soyut olduğu kadar muğlak, çok esnek ve belirsizdir. "Kürt Siyaseti" bir tümcedir, ana sözcük burada siyasettir. Siyaset kavramı tarihsel maddeci dünya görüşü kategorisinde toplumsal bilincin özgül bir biçimidir. Siyaset toplumsal bilinci devlet kurumunun yönetimiyle ilgili her türlü söylem, eylem, kurum ve kuralları kapsar. Bir toplum ise tarihsel anlamda feodal, kapitalist, sosyalist vs. gibi somut belli bir biçimde varlığını sürdürür; bu somut biçime bağlı olarak çeşitli kişiler, gruplar, sınıflar vb. değişik alanlarda (siyasetini, hukuku, ahlakı vb.) toplumsal bilinçlerini farklı farklı oluşturur.

"Kürt" kavramı siyasal bir kavram değil, kültürel bir kavramdır. "Kürt" kavramı, "ulusal" bir topluluk olan Türkiye toplumu bağlamında "etnik" bir halk grubunu ifade eder. Tıpkı Araplar, Çerkesler, Türkler, Boşnaklar, Rumlar vs. diğer etnik gruplar gibi. "Kürt" etnik halk grubunun Ulus içinde diğer halk grubundan "nitelikçe" hiçbir farkı ve ayrıcalığı yoktur. Sadece nicelikçe (sayıca) daha fazladır o kadar. Sınıfsal açıdan Kürt kavramının hiçbir ekonomik ve sosyal önceliği olmadığı gibi siyasal olarak ta önceliği yoktur. Çünkü Kürt toprak ağası, Kürt sermayedarı sömürücü ve ezen sınıf olarak, Kürt işçileri ve köylüleri karşısında gerici sınıflar kategorisinde Türk burjuvazisinden hiç farkı yoktur. Zaten Türk, Kürt burjuvazi ayrımı da yekvücut olmuş Türkiye ekonomisinde tamamen yok olmuştur. Daha doğrusu doğuştan, başlangıçtan beri böyle bir ayrım olmamıştır. Çıkar ve toplumsal konum açısından Kürt kökenli Halis Toprak'ın Türk kökenli Rahmi Koç veya Ali Sabancı'dan hiçbir farkı olmadığı gibi bunlar birbirlerinin en yakın ortaklarıdır. Dolayısı ile Türk ulusunun bir bölümünün tarihsel-kültürel özelliklerini ve kökenini ifade eden "Kürt" kavramına siyasal bir anlam yüklemek, "Kürt" kökenli yurttaşları görece bağımsız, kendi kendine yeterli bir siyasal birlik olarak değerlendirmek, bu nedenle onlara ayrıcalıklı siyasal haklar tanımak ulus içi siyasal eşitlik ilkesine aykırıdır.

"Kürt Siyaseti" kavramında "Kürt" etnik halk grubu ifade edildiğine göre, "Kürt Siyaseti" ifadesi Türkiye'deki bu halk grubu ile ilgili siyasi bilinci içermektedir. Ancak "Kürt Siyaseti" kavramı Türkiye toplumunda çok çeşitli anlama yorumlanabilir. Çünkü Türkiye toplumu kapitalist bir toplum olarak çeşitli sınıf ve tabakalardan oluşmakta, buna bağlı olarak, Türkiye'de amaç ve yöntemleri farklı çok

çeşitli siyaset, siyasi parti, grup ve kişiler var. Bunların çıkarları, dünya görüşleri, siyaset deneyimleri vs. çok farklıdır. Öyle ki ülkemizde AKP'nin "Kürt Siyaseti" başka, CHP'nin ki yine başka sosyalist partilerin başka, İşçi partisinin "Kürt Siyaseti" çok daha başkadır. Bu nedenle bu kavramı seçerken hangi partinin veya kişinin "Kürt Siyaseti" olduğunu her zaman belirterek somutlamanız gerekir. Türkiye gibi kapitalist bir ülkede somut bir konudaki siyasal bilinci genelleştirmek, "tek ve ortak bir duruş" elde etmeye çalışmak yine materyalist diyalektiğin "toplumsal bilinç toplumsal varlığın yansıması" ilkesine aykırı düşer. Çünkü toplumsal çıkarlar farklı olduğu gibi siyasi görüşler de farklıdır.

Bu durumda "Kürt Siyaseti" kavramı yerine "Kürt Sorunu" kavramını kullanmanız bu kavram kargaşasını veya belirsizliğini önleyebilir. Veya "Kürt Siyaseti" kavramını toplumca bilinen somut kişiler ve kurumlar bağlamında özgül olarak ele almanızda fayda var. Örneğin PKK'nın Kürt siyaseti, AKP'nin Kürt Siyaseti, CHP'nin Kürt Siyaseti veya TKP'nin Kürt Siyaseti vs. gibi.

Bu yorumum yöntem üzerine oldu. Konun içeriği ile ilgili yorumum gelecektir.

Saygılarımla

Sayın Vedat Koçal'ın yazılarının içeriği ile ilgili yorum

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Cts, 12/11/2011 - 21:54

Yazımın hemen başlangıcında bir konuya özellikle dikkat çekmek isterim. "Kürt Sorunu" denen sorunun Türkiye'nin kader sorunu olduğu konusunda Sayın Vedat Koçal ile tamamen aynı düşüncedeyim. Bu nedenle kendisine, böyle bir portalda bu konuyu tartışmaya açtığı için özellikle teşekkür etmek istiyorum. Gerçekten de "Terör" sorunu ile birlikte "Kürt Sorunu" denen sorun, ülkemizin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yazgısı olarak sadece gelecekte ülkemizin bölünmesi, bu vesile ile bir iç savaşın çıkması tehlikesi bakımından değil, günümüzde AKP iktidarının "hukuk" devletini ve demokrasiyi tasfiye politikasının temelinde de bu sorunun büyük ve birincil rol oynaması bakımından da olağanüstü önem taşımaktadır.

Sayın Vedat Koçal ile sadece sorunun ciddiyeti üzerinde değil daha birçok konuda da ortak düşünüyoruz. Bu ortak düşünceleri şu biçimde sıralayabilirim:

- 1)Yöntem olarak nesnel koşulların öznel politik program ve talepleri, kişi ve kurumların eylem ve söylemlerini belirlemesi;
- 2) Milliyetçi Kürt hareketinin(Kendisi "Kürt siyaseti" olarak adlandırıyor) "Bölücü" karakteri;
- 3) Kürt milliyetçiliğinin ve PKK'nın BOP çerçevesinde emperyalizmle işbirliği içinde olması.

Ancak Sayın Vedat Koçal ile ayrıldığımız noktalar da var. Özet olarak onları da şu noktalarda sıralayabilirim:

- 1)Kürt milliyetçilerinin ve PKK'nın hedefinde ve siyasetinde temel değişiklik olmamıştır; sadece taktiksel değişim vardır;
- 2)"Kürt bölgelerinde"(!) kapitalistleşme sürecinin hızlanmasına rağmen halen bu bölgelerde "feodalizm" egemendir. Bu kapitalistleşme sürecinin itici ve belirleyici gücü "iç" dinamikler değil, "dış" dinamiklerdir(emperyalizm);
- 3)Bağımsız Kürt devletinin kurulması kesin değil, olasıdır.

AYRILDIĞIMIZ NOKTALARDAKİ GÖRÜŞLERİM

1)Birinci ayrıldığımız konudaki düşüncelerimi ilk yorumumda anlatmıştım.

2)Kürt bölgelerinde "kapitalistleşme" sürecine gelince... Sayın Vedat Koçal bu savını özellikle Diyarbakır'daki sanayileşme, GAP ve Kuzey Irak'taki inşaat sektöründeki canlılıkla desteklemeye çalışmış. Bir defa Diyarbakır'daki sanayileşme hafif sanayinin ötesinde değildir. Bu sanayileşme tek başına kendi kendine asla yeterli olamayacak bir sanayileşmedir. Kaldı ki Diyarbakır dahil bütün bölgesdeki finans sektörü(Bankacılık, sigortacılık vs.), büyük ticaret ve kısmen tarım işletmeleri tamamen Türkiye ekonomisinin ayrılmaz bir parçasıdır. Türkiye'de Türk -ulusal anlamda- alt ve üst yapısından görece bağımsız saf olarak ne bir Kürt pazarı, ne bir Kürt üretimi ne de bir Kürt ekonomisi oluşmuştur. Olup bitenin özü, emperyalizmin desteğinde ayrılıkçı Kürt milliyetçiliğinin, terörle, yani

zorla Türk burjuva devletine Kürt uluslaşmasının temellerini attırmaya yönelik bir çatışmadır. AKP ise bu sürece zaman zaman göz yummakta, zaman zaman aktif katkı yapmaktadır.

Kuzey Irak'taki yükselen inşaat çalışmaları daha çok Türk müteahhitleri tarafından yapılmaktadır. Bunun iki nesnel nedeni vardır:

A)Ekonomik neden: Bölge'de Kuzey Irak'ın komşusu olarak kapitalist ülke olarak, alt yapı çalışmalarını(yol, okul, hastane vs.) yürütecek ve hammadde, malzeme tedariki bakımından ve nakliyattan dolayı düşük maliyetle çalışacak işletmeler Türkiye'de vardır.

B)Siyasal Neden: Kuzey Irak'ın diğer komşuları İran, Suriye emperyalizmin BOP çerçevesinde işbirliği yaptığı müttefikleri değil, tam tersine bu projenin hedef tahtasına oturtulan ülkelerdir. Emperyalizm BOP'da sadece AKP üzerinden siyaseti taşeron olarak kullanmıyor, aynı zamanda ortağı holdingçi büyük Türk sermayesini de bu süreçte, geleceğin Kürt devletinin alt yapısının inşaatında kullanmaktadır. Bu sürecin itici gücü bu anlamda emperyalizm taşeronu işbirlikçi yerli sermayedir.

Ancak bir çiçekle bahar gelmeyeceği gibi sadece inşaat sektörü ile kapitalizm bir sistem olarak oluşamaz. Kapitalizmin bir sitem olarak Kuzey Irakk'ta da oluşması için ekonomide sanayi, tarım, ticaret ve mali sektörün de hep birlikte topyekün gelişimi şart olduğu kadar, üst yapıda da siyaset, hukuk, kültürel birliğin sağlanması şarttır.

3)Sayın Vedat Koçal Türkiye'nin bölünerek Kürtlerin Bağımsız devlet kurmalarını kaçınılmaz görüyor. Ben ise kaçınılmaz değil, bunun gelişen koşullara göre bir ihtimal olarak görüyorum. Çünkü "ayrılıkçı" Kürt hareketinin arkasında dünyaya egemen emperyalist güçler var; en kötüsü de onların yerli işbirlikçilerinin ülkemizde iktidarda olmaları ve bu emperyalist projenin gerçekleşmesine ihanet derecesinde yardım etmeleridir.

Buna rağmen "Kürt Sorunu" denen sorunda "birleştirici" ve "kaynaştırıcı" çözüm bana göre olanaksız değildir:

A)Çünkü son yıllarda emperyalizm büyük bir krizin içindedir. ABD, AB emperyalistleri borç batağında çırpınmaktadır. Bir biri arkasında sistem içi kapitalist ülkeler iflasın eşine gelmektedirler. Bu nedenle emperyalizm o eski askeri saldırganlığını sürdürecektir değil. İşgal güçlerini Irak'tan çekerken Afganistan'dan çekmeyi planlamaktadır. Kısaca artık emperyalizm artık birçok cephede birden savaşacak durumda değildir. Emperyalizm dışları dökülmüş bir kaplan haline gelmektedir.

B)Ülkemizin çok şanlı bir antiemperyalist mücadele tarihi var. Çok güçlü bir ekonomimiz ve ordumuz var. CHP, MHP, DSP, İP ve daha birçok siyasi parti, kitle örgütleri teröre, emperyalizme, gericiliğe karşı ulusal birlik, vatan bütünlüğü, can ve mal güvenliği, demokrasi, hukuk üstünlüğü vb. amaçlar için mücadeleye hazırlar. Eksik olan bütün bu yurtsever güç örgütlerin eş güdümlü tek merkezli mücadelesidir. Bu büyük tehlikeyi gören, soruna doğru teşhis koyanların bilinçli ve birleştirici çabaları bu süreci pekala hızlandırabilir. Umut, davasında haklı olanların mücadelelerinde gerekli olan en büyük enerji kaynağıdır.

Saygılarımla

- [Bilim/Kuramsal](#) [8]
- [Eko-Politik](#) [9]
- [Güncel](#) [10]
- [İç Siyasa](#) [11]
- [Tarih](#) [12]
- [Terör](#) [13]
- [Toplumsal](#) [14]

Kaynak URL (04/05/2024 - 18:08 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/catidan-once-zemin-etudu-turkiye-solundan-kurt-sagina-kurt-dinamiginin-donusumu>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/vedat-kocal>
- [2] <http://us.mc1120.mail.yahoo.com/mc/compose?to=vedat.kocal@politikadergisi.com>
- [3] http://www.bayersoft.com/Yasasin_Emekciler_Yasasin_Turkiye.pdf
- [4] <http://www.scribd.com/doc/34893371/A-Ocalan-Ozgur-Insan-Savunmasi>
- [5] <http://politikadergisi.com/okur-makale/kurt-sorunu-uzerine-savasin-diyalektigi>
- [6] <http://politikadergisi.com/okur-makale/hocam-bu-teror-kime-hizmet-ediyor>
- [7] <http://www.ortakyasam.org/nceleme/6517-qhrszn-hic-mi-kabahati-yok-biraderq-ya-da-qhe-can-he-edi-beseq>
- [8] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>
- [9] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>
- [10] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>
- [11] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>
- [12] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>
- [13] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/teror>
- [14] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>